

Allakkiag Notat

Uunga
Til

Inatsisartut

Assinga uunga
Kopi til

Peqqissutsimut inunnulu Innarluutilinnut
Naalakkersuisoqarfik

Brevdato: 10-07-2025
Sags nr. 2024 - 763
Dok. nr. 25549641

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tunngatillugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit tusarniaanermut akissut (UTC-3-mut ikaarsaariarneq aasaaneranilu nalunaaquttamik atorunnaarsitsineq)

1. Aasaanerani nalunaaquttamik atorunnaarsitsineq

Aasaanerani nalunaaquttamut ikaarsaariarnermi piffissami sivikitsumi peqqissutsip artorsartinneqartarnera, pingaartumik sinnarlunnikkut piffissallu ilaani ullup unnuallu ingerlaariaatsip akornuserneqarneratigut peqqissutsip artorsartinneqartarnera ukiuni kingulliunerusuni misissuinerneq assigiinngitsuni saqqummersinneqarsimasuni uparuarneqarpoq. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu sakkukitsumik uummammi taqqakkut nappaateqartut imaluunniit aasaanerani nalunaaquttamut nikissimatsiarnerup kingorna ajutoornerit amerlanerulersimanerat misissuinerneq ataasiakkaanit nalunaarutigineqarsimavoq.

Taamaattorli uppersarsaatit erseqqinngillat aamma nalunaarutigineqarsimasuni amerlanerani paasissutissat tutsuiginanngitsut tunngavigineqarsimapput. Taamaammat peqqissutsitigut sunniutissat pillugit isumannaatsumik inerniliinissaq ajornakusoopq.

Tamanna tunngavigalugu aasaanerani nalunaaquttamik atorunnaarsitsineq – taamaalillunilu ukiup affakkaarlugit nalunaaquttamik allannguisarnermik atorunnaarsitsineq – innuttaasut sinittarnerannut aamma ullup unnuallu ingerlaarnerannut pitsaasumik sunniuteqarsinnaasoq, taamaattorli peqqissutsikkut sunniutit annikissagunartut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit nalilerneqarpoq.

2. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC-3-mut ikaarsaariarneq

UTC-2-miit UTC-3-mut ikaarsaariarnermi Kitaani ullup qeqqata missaani seqineq qullasinnerpaassaaq. Inuiaqatigiit nalunaaqutaat aamma nalunaaquttat ingerlaarfiat nalinginnaasoq eqqarsaatigalugit innuttaasunut amerlanerusunut oqimaaqatigiinnerulissapput.

Nunani assigiinngitsuni nalunaaquttat ingerlaaqatigiiffiannik aamma ass. qanoq sinitsigisarnerup, ilikkariartornerup peqqissutsillu ataqatigiinneranik nunani tamalaani misissuisoqarsimavoq. Piffissat seqinnerfiusartut nalunaaquttallu assigiinnginnerujussuisa atugarissaarneq peqqissuserlu sunnertaraat misissuinerit taakku ilaannit tikkuarneqarpoq, taamaattorli ataqatigiinnerat oqaatigiuminaallunilu kalaallinut atuutsinnissaa ajornakusoorpoq.

Mianersornissamut tunngavik aallaavigalugu nalunaaquttat ingerlaaqatigiiffiata seqernup kaaviiaarnera malilerpagu peqqissutsitigut iluaquteqarsinnaasoq, taamaattorli uppernaarsaatissatut tunngavigineqartut suli killeqartut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit eqikkarlugu nalilerneqarpoq.

3. Inerniliineq

Nalunaaquttat ingerlaaqatigiiffiannut UTC-3-mut ikaarsaariarnissamut aasaanerani lu nalunaaquttamik atorunnaartitsinissamut siunnersuutigineqartumut akerliusumik Nunatsinni Nakorsaaneqarfik oqaaseqaatissaqanngilaq. Peqqissuseq eqqarsaatigalugu allannguutit iluaqutaalaarsinnaasutut nalilerneqaraluarlutik peqqissutsikkut iluaqutissat annikitsuinnaanissaat naatsorsuutigineqassaaq.

Siunnersuuteqarnermi nunap immikkoortuani assigiinngissutaasut eqqarsaatigineqarnissaat aamma sumiiffinni tusarniaaniaanissamik pingaartitsisoqarnissaa tulluurtuusoq isumaqarpugut, tassanimi piffissat seqinnerfiusartut nalunaaquttallu assigiinngissutaat annertunerusinnaammata.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Paneeraq Noahsen (Nunatsinni Nakorsaaneqarfik)
Toqq/direkte 345191
pano@nanoq.gl

Allakkiaq Notat

Uunga
Til

Inatsisartut

Assinga uunga
Kopi til

Departementet for Sundhed og Personer med
Handikap

Brevdato: 10-07-2025
Sags nr. 2024 - 763
Dok. nr. 25549641

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Høringssvar fra Landslægeembedet Vedr. forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om tidens bestemmelse (Overgang til UTC-3 og afskaffelse af sommertid)

1. Afskaffelse af sommertid

Der er i de seneste år publiceret en række studier, som peger på, at overgangen til sommertid kan være forbundet med kortvarige helbredsmæssige belastninger, navnlig i form af søvnforstyrrelser og midlertidig forstyrrelse af døgnrytmen. Enkelte studier har desuden rapporteret en svagt øget forekomst af fx hjerte-kar-sygdomme eller ulykker umiddelbart efter overgangen til sommertid.

Evidensen er dog ikke entydig, og flere af de rapporterede sammenhænge er baseret på observationsdata med metodiske begrænsninger. Det er derfor vanskeligt at drage sikre konklusioner om helbredseffekterne.

På den baggrund vurderer Landslægeembedet, at det er rimeligt at antage, at en afskaffelse af sommertid – og dermed af de halvårlige skift i klokketid – kan have en positiv effekt på befolkningens søvn og døgnrytme, men at eventuelle sundhedseffekter formentlig vil være begrænsede.

2. Overgang til tidszone UTC-3

Overgangen fra UTC-2 til UTC-3 vil betyde, at tidspunktet for solens højeste placering på himlen i Vestgrønland i højere grad vil falde sammen med middagstid. Forholdet mellem samfundets klokketid og den naturlige døgnrytme kan således blive en smule mere balanceret for flertallet af befolkningen.

Der findes en række internationale studier, som har undersøgt geografisk placering inden for en tidszone og sammenhæng med fx søvnængde, indlæring, og visse helbredsparametre. Disse peger i nogle tilfælde på, at stor forskel mellem soltid og klokketid kan påvirke trivsel og sundhed, men sammenhængene er komplekse og vanskelige at generalisere til grønlandske forhold.

Sammenfattende vurderer Landslægeembedet, at der ud fra et forsigtighedsprincip kan være sundhedsmæssige fordele ved, at tidszonen tilnærmes solens rytme, men at evidensgrundlaget fortsat er begrænset.

3. Konklusion

Landslægeembedet har ikke bemærkninger, der taler imod den foreslåede overgang til tidszonen UTC-3 og ophævelse af sommertid. Det vurderes, at ændringerne ud fra et sundhedsperspektiv er neutrale til let positive, om end eventuelle helbredsmæssige gevinster må forventes at være beskedne.

Vi finder det hensigtsmæssigt, at forslaget tager højde for regionale forskelle, og at der lægges op til lokal høring i områder, hvor forskellen mellem soltid og klokkeslet kan blive større.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Paneeraq Noahsen (Landslægeembedet)
Toqq/direkte 345191
pano@nanoq.gl